Vragen en antwoorden

over de Boom van de Kennis en van de Onsterfelijkheid (1)
over het toenemen van ons bewustzijn, van de eigen verantwoordelijkheid en de angst voor geweld en pijn (2,3)
over conflicten op wereldniveau als weerspiegeling van conflicten binnen het individu (4)
over het zichtbaar worden van karmische gevolgen (5,6)
over het samenwerken van alle aandriften en neigingen (7)
over hypnose en gehypnotiseerd worden (8-15)
over innerlijke kennis en karmische uitwerkingen (16)

10 juni 1960
lezing 67

"Gegroet. Ik breng jullie goddelijke zegeningen, mijn geliefde kinderen van God, gezegend is dit uur. Ik zal graag al jullie vragen naar beste vermogen beantwoorden."

VRAAG: Dit is een vervolg op mijn vraag in de vorige sessie. Ik vroeg toen iets over de Boom van de Onsterfelijkheid. Uw antwoord lijkt alleen van toepassing te zijn op de Boom van de Kennis, aangezien de kennis van onsterfelijkheid bij ons weggehouden moet worden, opdat het overlevingsinstinct niet verzwakt. Het lijkt mij dat de Boom van de Onsterfelijkheid met het feit te maken heeft en niet met de kennis ervan. (1)

"Kennis is niet hetzelfde als de zekerheid of het *gevoel* van onsterfelijkheid. Alle godsdiensten leren dat de ziel of de geest onsterfelijk is. Toch geeft deze uitwendige kennis die je verzamelt niet echt innerlijke zekerheid, het gevoel dat onsterfelijkheid een realiteit *is*. In die zin betekent kennis wat anders dan zekerheid. Het besef van

werkelijkheid komt pas na een bepaald ontwikkelingsstadium, terwijl kennis aan iedereen kan worden overgedragen. Wanneer kennis wordt overgedragen, is het aan de persoon om er wel of geen geloof aan te hechten.

Er is nog iets anders waar ik hiervoor niet op in ging. Zolang je in de onvolmaakte wereld van onwerkelijkheid en van illusie leeft, ben je in een andere zin niet onsterfelijk; niet alleen in de zin dat je na elk leven de fysieke dood moet verdragen en weer geboren moet worden en weer door de fysieke dood heen moet gaan, maar ook in de zin dat je verdriet, ongelukkig zijn, duisternis, teleurstelling, pijn ervaart; elke keer wanneer je zoiets ervaart, is dat een beetje doodgaan. Zolang je jezelf nog niet aan deze duisternis die het gevolg van dwaling is, hebt ontworsteld, kun je – in de hogere zin van het woord – niet in het eeuwige leven zijn. Met andere woorden, onsterfelijkheid in die hogere zin moet als voortdurend geluk en vreugde worden begrepen. Het besef en het weten dat dit bestaat wordt ook met de Boom van de Onsterfelijkheid bedoeld.

VRAAG: De vorige keer[1] zei u dat naarmate ons bewustzijn toeneemt, de 'slechtheid' van anderen ons steeds minder angst zal inboezemen. Maar hoe kan ik nou niet bang zijn wanneer ik met moorden, overvallen en dat soort zaken te maken krijg? Ze maken nog altijd deel uit van de werkelijkheid en we voelen nog altijd de gevolgen van al dergelijke zaken. (2)

"Ik realiseer me dat mijn antwoord op deze vraag niet voor iedereen die zulke angsten kent zo gemakkelijk is te begrijpen. Wat ik er ook over kan zeggen, het zullen alleen maar woorden voor je zijn. Maar als je bij de kern van je eigen innerlijke conflicten, de wortels van deze angst komt, dan zul je – zelfs nog voor je die angst ook werkelijk kwijt bent - gaan begrijpen hoe het in elkaar zit en waarom je nergens bang voor hoeft te zijn. Tenminste, je zult zien wat de weg erheen is.

Wanneer je in verband met een bepaalde angst ontdekt dat je verkeerde conclusies trok, is dat een duidelijke aanwijzing dat je niet bang hoeft te zijn. Wanneer je volledig bent gaan begrijpen wat eigen verantwoordelijkheid inhoudt, lost de angst op omdat je weet en er niet aan twijfelt dat je nooit afhankelijk van de grillen van anderen bent, dat je nooit het slachtoffer van absurde toevalligheden bent. Daarvoor is

1 Lezing 66 'Schaamte voor het hogere zelf' (Noot vertaler)

alles wat over dit onderwerp gezegd kan worden, louter theorie. Maar de vrijheid en veiligheid die je hebt verkregen door de volledige verantwoordelijkheid voor jezelf te nemen, kan niet met woorden worden uitgedrukt. Je moet het ervaren. De werkelijk gezonde ziel zal geen tegenslagen oproepen, omdat hij de innerlijke wil heeft om gelukkig te zijn en op geen enkele manier voor het leven op de loop wil gaan. Tegenspoed, in welke vorm ook, is in feite een antwoord, een reactie op je eigen destructieve impulsen, al zijn die nog zo verborgen of onbewust.

Als je een ongeluk of een tragedie hebt meegemaakt, moet je dat niet alleen maar als een soort vergelding zien, als iets wat je hebt 'verdiend'. Je moet het zo zien dat je innerlijke wil in zekere zin op een zelfvernietigende manier ten opzichte van jezelf functioneert. Als je ontdekt *dat* en *waarom* er onbewust destructieve neigingen en verlangens in je aan het werk zijn, zul je deze neigingen en verlangens veranderen, omdat je inziet dat ze geen oplossing bieden. Het gevolg is dat je je veilig gaat voelen. Je voelt je onveilig door jezelf, nooit door anderen. Dat laatste is een van de grootste illusies die de mensheid koestert.

Sommige vrienden die al voldoende inzicht in zichzelf hebben gekregen, begrijpen zeker iets van wat ik zeg.

Ik wil ook nog dit zeggen: een krankzinnige heeft allerlei angsten die een normaal mens niet kent. Die angsten zijn voor hem heel reëel. Hoe gezonder iemand spiritueel en emotioneel is, des te minder angsten hij zal hebben, omdat hij geen zelfdestructieve neigingen heeft en zijn innerlijke wil niet negatief werkt. Hoe meer vertrouwen je in jezelf hebt, hoe meer je ook het leven als geheel zult vertrouwen. Maar dit zelfvertrouwen kan alleen ontstaan als je je innerlijke conflicten en afwijkingen oplost.

In jouw geval en aan iedereen die dergelijke angsten heeft, zou ik de raad willen geven om heel precies uit te zoeken waarom je juist voor zulke dingen bang bent en niet voor allerlei andere mogelijke rampen in het leven. Probeer je gedachten of gevoelens hierover heel beknopt te formuleren. Je ontdekt vast nog een meer specifieke en persoonlijke reden dan de algemene angst die je hier naar voren bracht. Als je ontdekt wat voor jou de reden is, dan zul je je angst kwijtraken. Als je die persoonlijke zoektocht niet aangaat, dan zul je op zijn best mijn

uitleg met je verstand kunnen volgen, maar de angst zal blijven of zich in een andere vorm manifesteren."

VRAAG: In dit verband zou ik het volgende willen vragen: stel dat ik door iemand word aangevallen die probeert me te vermoorden en dat ik het overleef, zou ik dan op dat moment niet een vreselijke angst en schrik voelen, zelfs al ben ik nu niet bang? (3)

"Ja natuurlijk. Als er iets gebeurt wat je verwondt of schokt, dan raak je altijd wel enigszins in disharmonie. Dat is menselijk. Geen enkel mens kan zo ver ontwikkeld zijn, dat hij die reactie al achter zich heeft gelaten. Maar dat is niet waar het nu over ging. Het ging over de angst om vermoord te worden zonder dat daar een directe reden voor is. De weg naar vrijheid verloopt trapsgewijs. En de eerste trede die je kunt hopen te bereiken is dat je jezelf van de angst bevrijdt dat er iets *zou* kunnen gebeuren ook al is er geen speciale reden of aanwijzing voor. Maar als er *daadwerkelijk* iets gebeurt of staat te gebeuren, dan kun je niet verwachten dat je er gelijkmoedig onder zult blijven.

Laten we nu eens kijken welke houding een betrekkelijk gezonde persoonlijkheid op dit punt heeft. Zo iemand weet dat het leven af en toe ongeluk en pijn, en eens ook de fysieke dood met zich meebrengt. Bij het aanvaarden van het leven hoort de aanvaarding van het feit dat pijn en dood onvermijdelijk zijn. Als je gezond bent, zul je daar niet al te bang voor zijn *omdat* je ze geaccepteerd hebt. Deze dingen worden veel minder afschrikwekkend zodra je ze begrijpt en accepteert. Als je nu een speciale angst voelt bij de gedachte dat je vermoord kunt worden maar je hebt die angst niet of maar heel weinig voor andere vormen van doodgaan, dan moet daar iets speciaals achter zitten. Want de dood kan best pijnlijker zijn bij een langzame, slopende ziekte of tijdens een ongeval. Misschien leidt moord soms wel tot een snellere en minder pijnlijke dood dan andere vormen van sterven. Als je andere manieren van sterven min of meer hebt geaccepteerd en er niet overmatig bang voor bent terwijl je dat voor moord wel bent, dan gaat het mogelijk om het feit dat je tegen je eigen wil en tegen Gods wil in, tegen alle orde en rechtvaardigheid tot iets gedwongen kunt worden. Dus eigenlijk betreft je angst het hulpeloos overgeleverd zijn aan een kwade macht en niet zozeer aan pijn en dood. Naarmate het kind in je volwassen wordt, zul je onvermijdelijk gaan beseffen dat je het heft in eigen handen hebt en dat je je niet aan iemand die 'sterker' is

gewonnen hoeft te geven. Misschien was dat zo toen je nog klein was maar nu je volwassen bent is die situatie niet meer van toepassing. Zodra je beseft dat dit voor je leven als geheel opgaat en het ook op je emotionele leven toepast, zul je waarschijnlijk ontdekken dat je in feite niet zozeer bang was om vermoord te worden als wel om het recht op zelfbeschikking te verliezen. Zodra dat recht een realiteit voor je wordt, verliezen anderen hun macht over je.

Als je dit psychologische conflict eenmaal hebt uitgewerkt en in dit opzicht volwassen bent geworden, zal je houding ten aanzien van deze kwestie ongeveer als volgt zijn: 'dood en pijn zijn niet bepaald welkom. Maar op een dag zal de dood op mijn weg komen. Ik maak me daar nu niet druk over. Ik weet niet in welke vorm hij komt. Dat hoef ik ook niet te weten. Als het zover is, heb ik genoeg vertrouwen in mezelf en in mijn emotionele gezondheid om door alles heen te kunnen gaan wat het leven me brengt, want ik weet dat er onmogelijk van me gevraagd kan worden meer te dragen dan ik aankan'. Dat is de gezonde innerlijke houding."

VRAAG: Mijn vraag gaat over een in deze tijd van wereldwijde conflicten emotioneel zeer geladen situatie. Ik vraag wat geduld zodat ik de gelegenheid heb om mijn vraag te stellen.
Om in de noodzakelijke levensbehoeften van de mensheid te voorzien bestaan er een aantal economische stelsels, maar twee ervan voeren nu in het bijzonder de boventoon. Het ene heet kapitalisme, het andere communisme. Als stelsels zijn ze duidelijk onderhevig aan verandering teneinde in de variërende menselijke noden te voorzien. Degenen echter die aan beide kanten aan de macht zijn, veronachtzamen als gevolg van ongeduld en frustratie soms Gods wetten en proberen door dwang en menselijke wetten veilige regelingen te maken die hun eigen belangen dienen. Alle middelen worden gebruikt om de massa's te hersenspoelen en hen ervan te overtuigen dat het ene stelsel tot de ondergang leidt en het andere naar Utopia. Hartstochten worden opgewekt en provocaties geuit om de respectievelijke invloedssferen te vergroten en de tegenstanders te frustreren. Het is de koude oorlog. Het ijzeren gordijn scheidt de wereld niet alleen geografisch, maar een ideologisch gordijn scheidt broeders van elkaar. Tegenwoordig heeft ongeveer de halve wereld zich verbonden met het collectivisme en de andere helft met het individualisme.

Nog onlangs riep de paus op tot een oecumenische conferentie om de hele christelijke kerk bijeen te brengen. Met deze oproep gaf hij heel specifiek uitdrukking aan zijn krachtige verzet en leek het haten van het communisme een vereiste voor het tot stand brengen van christelijke eenheid. Ik vraag om te beginnen of dit christelijk is en of het in overeenstemming met de Schrift is, zowel wat betreft houding als wat betreft concept. Het woord communisme is verwant aan woorden als communie, 'community' en 'commonwealth'. Naar mijn mening wordt in de Bijbel helder en uitvoerig beschreven wat communisme inhoudt. Ik geef maar een paar verzen die dit ondersteunen.

Handelingen 4:32,34,35 De groep mensen die het geloof had aanvaard, leefde eendrachtig samen. Geen van hen beschouwde zijn bezittingen als zijn persoonlijk eigendom, want ze hadden alles gemeenschappelijk.
Niemand onder hen leed enig gebrek: wie een stuk grond of een huis bezat, verkocht het, bracht de opbrengst naar de apostelen en legde die aan hun voeten neer, waarna het geld naar behoefte onder de gelovigen werd verdeeld.

Prediker 5:9 Wie van geld houdt, kan er niet genoeg van krijgen. Wie verzot op rijkdom is, is altijd op meer gewin belust. Ook dat is enkel leegte.

Prediker 5:13 ..,want één tegenslag vaagt al die rijkdom weg. De zoon die hij verwekt heeft, blijft met lege handen achter.

Matteüs 6:19 Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen.

Matteüs 19:24 Ik zeg het jullie nog eens: het is gemakkelijker voor een kameel door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk van God binnen te gaan.

Samengevat komt mijn vraag hierop neer: Hoe kijkt u vanuit de geestelijke wereld tegen dit conflict aan en wat kunnen we doen om het op te lossen? (4)

“Zoals ik al enige tijd geleden heb gezegd, het conflict op wereldniveau is een exacte weerspiegeling van het conflict binnenin de mens. De factoren die we in het gedrag van mensen onderling voortdurend waarnemen, spelen ook in de conflicten tussen volkeren een rol. Zowel in individuele conflicten als in conflicten op wereldschaal heeft de ene kant vaak duidelijker ongelijk dan de andere - en toch hebben beide ongelijk. Geen van beide systemen is ideaal. Wat jij communisme noemt, is niet wat er in de bijbel bedoeld wordt, omdat in het communisme van nu de fundamentele spirituele uitgangspunten en wetten volledig ontbreken. Ten eerste zoekt men de verlossing van de mens alleen in materiële oplossingen en dat gaat nooit. Ten tweede telt het individu in die ideologie niet. Hij moet de staat, die de vorm van een god aanneemt, dienen. Het individu heeft geen recht op vrijheid, zelfs niet in uiterlijk opzicht. Enkele machthebbers denken dat zij kunnen bepalen wat goed en slecht voor het individu is. Ze maken niet alleen inbreuk op zijn recht op zelfexpressie, maar ondermijnen ook zijn verantwoordelijkheidsgevoel, *en dat is spiritueel gezien het meest schadelijke wat je mensen kunt aandoen*. We maken ons dan ook niet zozeer zorgen over het ongemak voor het individu als wel over het verlammende effect dat het ondermijnen van de eigen verantwoordelijkheid op zijn ziel heeft.

De ideologie van de zogeheten vrije wereld komt daarom dichter in de buurt van wat uit spiritueel oogpunt gezond is, ondanks de vele onvolkomenheden die op dit moment van de menselijke ontwikkeling zonder meer onvermijdelijk zijn. Die tekortkomingen aan beide kanten nemen vele vormen aan en elk heeft een bijzonder sterk effect op de andere kant. Indien, zoals bij een ruzie tussen twee mensen, A meer gelijk heeft dan B, dan hebben de meest verborgen fouten en zwakheden van A een speciaal effect op B en hij zal zijn volledige aandacht op die fouten richten, waarbij hij de goede eigenschappen en de punten waarin A gelijk heeft, over het hoofd ziet.

Verlossing kan uiteindelijk alleen maar door zelfontwikkeling komen. Wanneer steeds meer mensen een dergelijk pad zouden volgen als jullie nu doen, zou dat een enorme invloed op de mensheid als geheel hebben. Je hebt daar geen voorstelling van. Als de wereldleiders zo’n pad zouden volgen, zou je zeker in een heel andere wereld leven, hoewel dat niet betekent dat er geen conflicten meer in de wereld zouden zijn. Zelfs op dit pad hebben jullie nog steeds conflicten; je raakt je onbewuste, blinde vlekken niet zo snel kwijt. Maar er zou een

grotere kans bestaan dat de conflicten aan beide kanten vreedzaam en constructief werden opgelost. Een ieder die zo'n pad volgt en niet eerst bij zichzelf nagaat hoe hij aan de disharmonie heeft bijgedragen, is verkeerd bezig. Als hij die basisregel - de essentie van het Pad - in acht neemt, kunnen er geen rampzalige dingen gebeuren. Voor het achterhalen van je eigen aandeel in een conflict is een zekere objectiviteit en afstand van je eigen betrokkenheid en belangen nodig - zowel de uiterlijke, bewuste, materiële als de innerlijke, onbewuste, emotionele.

Wereldvrede en harmonie kunnen alleen ontstaan als steeds meer mensen een dergelijk pad van zelfkennis gaan volgen en hun diepste drijfveren en gevoelens leren begrijpen. Dit is vooral van belang voor hen die een verantwoordelijke post bekleden. Het zit eraan te komen, beste vrienden; de boodschap verspreidt zich. Er komt een moment waarop in elk geval de wereldleiders, de mensen op de verantwoordelijke posities, een soort opleiding moeten volgen op grond waarvan ze een 'graad' in zelfinzicht kunnen behalen. Voor ze een verantwoordelijke positie mogen bekleden, moeten ze eerst een uitgebreide cursus in zelfkennis doorlopen, hun ongezonde emoties helen en het kind in zichzelf tot volledige ontplooiing laten komen. Dat zal ertoe leiden dat ze hun zaken op een heel andere manier aanpakken."

VRAAG: Is het mogelijk dat een karmisch gevolg uit een vroegere incarnatie pas in de tweede of derde daaropvolgende incarnatie zichtbaar wordt en niet in de incarnatie die er direct op volgt? (5)

"Ja, dat is inderdaad mogelijk. Als iemand niet weet wat jij weet, niet doet wat jij doet, niet wil weten wat de betekenis van eigen verantwoordelijkheid is, kan hij alleen maar zoveel in een leven doen. Soms lost iemand in één leven helemaal niets op. Dus in plaats van de gevolgen van een vroegere incarnatie weg te werken, spaart en verzamelt hij samen met zijn onopgeloste conflicten nieuwe verknopingen waar hij in terecht kwam. Wanneer conflicten niet worden opgelost, scheppen ze in toenemende mate nieuwe kettingreacties. Hij zal dus op die manier niet in staat zijn om de hele keten in zijn volgende incarnatie op te lossen. Wat je op z'n best kunt verwachten, is dat hij de problemen die het gevolg van de vroegere problemen zijn, oplost, als je begrijpt wat ik bedoel. En pas in een later leven kan hij meer doen om het zuiveringswerk af te maken. Het is te hopen dat hij na de zuivering zijn werk in verscheidene incarnaties voortzet en dat zich daarin geen nieuwe conflicten, die dan een combinatie van de oude zijn, ophopen.

En dit gebeurt inderdaad regelmatig.

Denk maar aan wat ik in de lezing over opnieuw geboren worden, over de voorbereiding van de geest zei: hoe bepaalde conflicten aan de oppervlakte van de onbewuste geest blijven hangen en dat de omgeving deze naar boven haalt. Maar dieper gelegen conflicten die uit veel vroegere incarnaties stammen, blijven verborgen. Alleen als de persoon alles oplost waarvoor hij op aarde was gekomen en er is nog tijd over, kan er iets van de dieper gelegen conflicten doorbreken.
Anders blijven ze in de ziel tot de volgende incarnatie."

VRAAG: Zou positief karma ook op deze manier werken? (6)

"Ja, dat zou het zeker. Het berust op precies dezelfde beginselen. Een goed resultaat dat je hebt behaald, de goede uitwerking van een goede oorzaak in je, kan juist in deze tijd een hindernis voor je zijn. Als dit positieve resultaat nu tot jouw beschikking zou staan, zou het misschien onmogelijk voor je zijn om de negatieve gevolgen die je hebt veroorzaakt op te lossen. Om die reden kan het blijven staan en op een moment worden gebruikt waarop het geen belemmering voor je vormt.

VRAAG: Wij mensen zijn allemaal gevallen engelen met in onze bagage veel hardnekkige beelden, verkeerde conclusies, misvattingen, obsessies enzovoort, stuk voor stuk draden die het weefsel van onze ziel en van onze persoonlijkheid vormen. Als je dat ziet, is er dan nog wel een enkele belangrijke handelwijze, vast patroon, gewoonte of neiging in ons die uitsluitend op gezonde motieven is gebaseerd? (7)

"Deze vraag is niet zo gemakkelijk te beantwoorden. Eigenlijk is het antwoord zowel 'ja' als 'nee'. Het hangt ervan af hoe je ernaar kijkt. Als je je het mechanisme dat wij 'de ziel' noemen in zijn totaliteit voorstelt, de psyche met al haar aandriften, opvattingen en neigingen, dan zie je niets wat op zichzelf staat. Alles werkt met elkaar samen, net zoals bij tandraderen de tanden van de raderen in elkaar grijpen.

Maar als je je aandacht concentreert op één bepaalde stroom of neiging, dan is *die* ene stroom op zichzelf misschien wel gezond; hij is misschien helemaal helder, zonder enige donkerte, zonder enige schaduw. Maar diezelfde gezonde stroom veroorzaakt dan in een ander deel van de ziel een ongezonde stroom. Vaak kun je dus een goede

eigenschap aantreffen die zich op een volmaakt gezonde wijze manifesteert. De stroom en de manifestatie zijn onvervalst, onbezoedeld en zuiver. Maar diezelfde goede eigenschap kan een vervorming in een ander gebied van je emotionele leven verergeren. Daar wordt de vervorming door die in aanleg goede eigenschap dus nog versterkt. In feite wordt een heel goede kwaliteit die op één manier prachtig zuiver naar voren komt, in de situatie waar zij een negatieve neiging beïnvloedt en versterkt, zelf een vervorming.

Als je je aandacht op een bepaald gebied van je wezen richt, zul je veel van zulke lichtpunten (want zo zien wij de onbezoedelde aspecten) aantreffen maar over het geheel genomen is alles onderling met elkaar verbonden."

VRAAG: Ik wil iets vragen over hypnose. Er is de laatste tijd in de pers veel over mogelijke negatieve gevolgen van hypnose voor de gehypnotiseerde personen geschreven. Kunt u ons daarover iets meer vertellen? (8)

"Natuurlijk kan het negatieve effecten hebben, maar dat geldt voor alles. Hypnose is op zich niet goed of slecht. Het hangt ervan af hoe het wordt gebruikt. Vele overwegingen spelen bij het vaststellen of het al dan niet schadelijk is een rol. Als er bijvoorbeeld niet-herkende, egoïstische, ijdele motieven van de hypnotiseur in het spel zijn, kan het effect negatief zijn. Het is zelfs zo dat bewuste egoïstische motieven minder schadelijk kunnen zijn dan die waarvan hij zich niet bewust is. Iemand die hypnose toepast met het doel anderen te exploiteren, kan soms minder schade aanrichten dan iemand die zich wel van de beste motieven, maar niet van bepaalde onzekerheden in zichzelf bewust is: dat heeft dan tot gevolg dat zijn persoonlijkheid dit gevoel van onzekerheid wil verlichten door macht over anderen te krijgen.

Dit geldt niet alleen voor het terrein van de psyche; het is even belangrijk voor iedere soort leraar of persoon die invloed op anderen uitoefent. Toch kan niemand er schade door ondervinden, tenzij er destructieve neigingen in hemzelf aanwezig zijn die deze invloed als het ware aantrekken. Zelfdestructie weet altijd hoe ze destructiviteit moet vinden; zo nodig lukt het zo'n persoon om die destructiviteit uit iemand anders te 'persen' bij wie het doorgaans amper aanwezig is, maar in dit speciale geval haalt die iemand 'alles uit de kast' waartoe hij in staat is omdat zijn destructiviteit geraakt werd door de destructiviteit van degene die uitlokt. Dit zijn de ogenschijnlijk

mysterieuze, maar zeer reële wetten en mechanismen van de psychische krachten. Kennis daarvan zal je een idee van de schijnbare tegenstelling geven, een puzzel die je moet zien op te lossen: hoe je aan de ene kant voorzichtig moet zijn en je verantwoordelijk moet voelen, en je aan de andere kant moet weten dat iets vervelends nooit zomaar kan gebeuren. Maar die kennis mag er nooit de oorzaak van zijn dat je je achteloos ergens in stort.

We komen dus altijd weer terug op het belang van zelfinzicht. Je hoeft niet vrij van al je conflicten te zijn voordat je anderen kunt helpen. Als dat wel zo was, zou hulp hier op aarde niet bestaan. Het is wel zo dat hoe vrijer je innerlijk bent, des te beter je in staat bent anderen te helpen. Het is al heel wat, als je je van je eigen obstakels en van hun precieze aard bewust bent. En dat komt al weinig voor.

Bij hypnose hangt veel af van hoe en met welk doel het wordt gebruikt. Het kan in een aantal opzichten nuttig zijn, maar er zijn ook aspecten die schadelijk zijn, zelfs als de hypnotiseur aan de genoemde voorwaarden voldoet. Bijvoorbeeld als bepaalde gevolgen door middel van hypnose worden weggenomen die in feite symptomen zijn die iemand kunnen helpen om oorzaken op te sporen. Dit kan zowel voor lichamelijke als emotionele symptomen gelden. Als hypnose alleen maar wordt gebruikt om het leven nu aangenamer te maken zonder de onderliggende oorzaken op te sporen, dan is het niet constructief. Maar als het wordt gebruikt om een zekere verlichting te geven terwijl de persoon naar de innerlijke oorzaken blijft zoeken, of als het doel is om meer zelfkennis te verwerven, dan kan het opbouwend werken. Dit alles vereist inzicht en onderscheidingsvermogen, een helder oordeel - en zeker een grote mate van rijpheid en een vrij zijn van je eigen conflicten."

VRAAG: Ik wil ook nog iets vragen over de effecten van post-hypnotische suggestie. Zijn die blijvend? (9)

"Nee, die zijn niet blijvend tenzij die suggestie voortdurend wordt herhaald. Iets dat je niet van nature eigen is, kan niet zomaar iets van jezelf worden. Vergeet niet dat het slechts suggestie is. En een suggestie die wordt aangenomen zonder deel van de persoonlijkheid te zijn, kan geen blijvend effect hebben. Er zijn veel andere manieren, methoden en systemen die door de kracht van suggestie werken; veel metafysische bewegingen maken daar gebruik van. Maar de suggestie

moet steeds weer worden herhaald, anders verliest ze haar kracht. Iedere keer dat ze krachtig wordt herhaald, is een grotere innerlijke inspanning nodig en dat zal zeker tot een innerlijke spanning leiden. Een betere aanpak is erachter zien te komen waarom een gewenst effect niet op natuurlijke wijze zonder posthypnotische suggestie door de persoon zelf tot stand gebracht kan worden. Als dit 'waarom' verkend en beantwoord kan worden, zal een diepgaander begrip en inzicht tot de gelukkigere of meer gewenste toestand leiden die daarvoor door suggestie werd opgeroepen. Maar ook hier zijn er uitzonderingen. In sommige gevallen kan posthypnotische suggestie opbouwend en vruchtbaar zijn."

VRAAG: Wat bepaalt of iemand ontvankelijk voor hypnose is? (10)

"Het vermogen om de dingen gewoon te laten gebeuren. Het vermogen om het zelf met al zijn weerstanden los te laten. Degene die te allen tijde een 'slechte cliënt' is, houdt gewoonlijk op grond van een onbekende angst vast aan de subtiele lichamen. Maar als iemand alleen maar op bepaalde momenten een 'slechte cliënt' is, kan dat verschillende redenen hebben. Eén - volkomen onbewuste - reden kan het gebrek aan vertrouwen in de hypnotiseur zijn. Het kan ook zijn dat een onopgelost probleem, een onbewuste afwijking van de hypnotiseur iemand met name beïnvloedt omdat er een overeenkomst tussen zijn problemen en die van de hypnotiseur bestaat. Het zijn van een 'slechte cliënt' *kan* dus soms een gezond, onbewust afweermechanisme zijn. Maar als je altijd een 'slechte cliënt' bent, duidt dat op een krampachtig vasthouden, op een algemeen gevoel van angst, een gebrek aan vertrouwen in het leven wat zich dan op die manier manifesteert. Dit is misschien maar één van de vele symptomen. Ga het nu niet te erg simplificeren door te denken dat iedereen die een 'goede cliënt' is, totaal niet krampachtig aan het zelf vasthoudt en die angst en dat gebrek aan vertrouwen in het leven niet heeft. De angst en het gebrek aan vertrouwen kunnen op heel andere manieren aan de dag treden.

Iemand die een te goede cliënt is, heeft misschien ongezonde stromen, die op een verstoring van het evenwicht wijzen. Hij heeft misschien een sterke onbewuste neiging om de macht over zichzelf te verliezen, omdat de bewuste geest te krampachtig vasthoudt. Dit kan het intuïtieve onderscheidingsvermogen schaden. Een in dit opzicht gezond iemand zal in dit opzicht gunstig op hypnotische suggesties reageren en in andere gevallen ongunstig."

VRAAG: Zoals u het uitlegt, klinkt het alsof het wenselijk is om ontvankelijk voor hypnose te zijn. (11)

"Dat zeg ik niet, en evenmin dat het zelfs maar noodzakelijk is. Ik heb zojuist gezegd dat het in veel gevallen *niet* wenselijk is. Maar als je totaal niet ontvankelijk voor hypnose bent, is dat een symptoom van een geestesgesteldheid die nader onderzoek verdient. Dezelfde gesteldheid kan ook andere symptomen veroorzaken. Het is belangrijk om de oorzaak van een dergelijk onvermogen te elimineren, niet vanwege de hypnose, maar omdat het op *iets* wijst. Zo'n starre innerlijke houding heeft negatieve effecten op andere belangrijke terreinen van het leven. Ik zeg niet dat het je doel moet zijn om een gemakkelijk te hypnotiseren persoon te worden. Dat op zich kan volkomen onbelangrijk zijn, maar als je weet dat je niet gehypnotiseerd kunt worden, beschouw dat dan als een symptoom en sta niet al te lang stil bij de hypnose zelf."

VRAAG: Heeft u het over iemand die wel gehypnotiseerd wil worden, maar daar niet toe in staat is? (12)

"De term 'slechte cliënt' slaat op iemand bij wie het niet lukt, ook al wil hij het. Zoals ik al zei, het kan voor de meeste mensen totaal niet nodig zijn om ooit te ervaren wat hypnose is. Ze gaan zonder die ervaring volkomen gelukkig en gezond door het leven. Het gaat er niet om per se een 'goede cliënt' te worden. Maar als iemand niet te hypnotiseren is, kan dat duiden op een starheid die om andere redenen weggenomen zou moeten worden. Zo kan ook het feit dat iemand een te goede cliënt is, op iets anders wijzen dat opgeruimd zou moeten worden."

VRAAG: Vindt u over het geheel genomen dat we geen aandacht aan hypnose zouden moeten schenken? *(13)*

"Nee, dat zeg ik ook niet. Ik heb gezegd dat, als het op de juiste manier wordt begrepen en toegepast en als het dient om iemands innerlijke conflicten enigermate op te lossen, hypnose constructief *kan* zijn. De persoonlijkheid van de hypnotiseur moet tot op zekere hoogte vrij van dwangmatigheden, angsten en onzekerheden zijn. Om hypnose constructief te kunnen toepassen moet hij zich met mensen en in het leven op zijn gemak voelen."

VRAAG: Als zowel de hypnotiseur als de cliënt vrij moeten zijn, lijkt er aan heel veel voorwaarden voldaan te moeten worden voordat hypnose mogelijk is. (14)

"De cliënt hoeft innerlijk niet zo gezond te zijn. Hij zoekt de hulp misschien om vrij te worden. In sommige gevallen helpt hypnose daarbij. Iemand kan zogenaamd een 'goede cliënt' zijn maar toch in veel andere opzichten hulp nodig hebben. Zoals ik zei, als hij een 'goede cliënt' is, betekent dat nog niet dat hij emotioneel gezond en innerlijk vrij is. Hetzelfde geldt voor een therapeut. Ook hij moet betrekkelijk vrij en emotioneel volwassen zijn. Zowel hij als een cliënt hoeven niet helemaal volmaakt en gezuiverd te zijn, maar hij moet wel een bepaalde mate van innerlijke rust hebben en daarbij tenminste een besef hebben van waar de voornaamste moeilijkheden in hemzelf zijn gelegen. Het enige wat voor de patiënt of cliënt noodzakelijk is, is de bereidheid om in het proces mee te gaan. De uiterlijke bereidheid alleen is in beide gevallen niet voldoende. De *innerlijke* bereidheid moet sterker zijn dan de innerlijke weerstand. Anders is succes in beide gevallen niet mogelijk.

Laat ik heel duidelijk zijn: voor een hulpverlener - hypnotiseur of therapeut - is het van groot belang om te weten *waar hij nog niet vrij is en wat de reden daarvan is.* Met deze kennis kan de hypnotiseur hulp bieden, zelfs als hij bij de cliënt een soortgelijk probleem tegenkomt. De hulp die hij geeft, zal hem dan ook bij zijn eigen probleem helpen. En door zichzelf te helpen, helpt hij de ander weer. Maar om daartoe in staat te zijn, moet je je om te beginnen van het conflict in jezelf bewust zijn. Als dit bewustzijn er niet is, kun je geen hulp bieden, tenminste niet bij dit specifieke conflict dat voor de cliënt best wel eens heel belangrijk kan zijn. Je hoeft niet al je conflicten te hebben overwonnen voordat je anderen kunt helpen, maar je moet wel de essentie ervan begrijpen."

VRAAG: Wanneer weet de hypnotiseur dat hij zover is? (15)

"Hij weet dit na bepaalde belangrijke doorbraken in zichzelf; als hij bepaalde 'overwinningen' heeft behaald, bepaalde angsten is kwijtgeraakt en een gevoel van opluchting ervaart. Hij voelt nu een zekerheid die hij daarvoor niet had en heeft iets van zijn schroom overwonnen. Het belangrijkste van alles is dat hij een volledig inzicht in zijn eigen conflict heeft. Hij heeft de gemeenschappelijke noemer

van al zijn verschillende symptomen en problemen ontdekt. Dit gebeurde niet als resultaat van een intensief gedachteproces, maar doordat alle stukjes als gevolg van het werk dat hij had volbracht vanzelf op hun plaats vielen."

VRAAG: U heeft een keer gezegd dat geestelijke kennis, die je eenmaal in een leven verworven hebt, nooit verloren gaat. Zou dat aansluiten bij het antwoord dat u eerder gaf, namelijk dat een deel van het goede karma uitgesteld kan worden? (16)

"Nee, dat is niet hetzelfde. Wat ik hiervoor bedoelde, heeft betrekking op goede uitwerkingen, bepaalde aangenaamheden, omstandigheden die je zogezegd hebt verdiend. Deze omstandigheden kunnen een belemmering voor je ontwikkeling zijn. Maar de innerlijke kennis blijft. Die wordt niet vertroebeld. Wanneer je die eenmaal door je inspanningen hebt verworven, blijft die ten alle tijde bij je. Deze kennis zal je dan bij het wegnemen van overgebleven onwetendheid en blindheid helpen. Kennis die je je hebt verworven, is altijd van jou, ongeacht je levensomstandigheden.

Ik zegen jullie allemaal, beminde vrienden, met onze kracht en liefde, met onze warmte. Ik vraag jullie om je harten te openen en te proberen om hier in deze ruimte deze kracht te voelen. Moge hij jullie pad verlichten en een last van jullie afnemen. Moge hij jullie de kracht geven om bij jezelf naar binnen te kijken, steeds meer begrip van je innerlijke conflicten en dwalingen te krijgen die jullie zo onnodig belasten. Jullie weten niet hoe groot die last is. Jullie weten niet hoe nutteloos het dragen van deze last is. Als jullie je maar naar *binnen* konden richten en in jezelf konden kijken, in plaats van altijd te proberen om oplossingen buiten je te vinden! Jullie zullen ze daar niet vinden. De enige bevredigende manier vind je door naar binnen te kijken, hoe ver verwijderd de verbinding op het eerste gezicht ook moge schijnen.

Gods zegeningen gaan naar jullie uit met een bijzondere nadruk op het in dit opzicht sterken van jullie. Steeds wanneer er een conflict, een onenigheid, een onaangenaamheid in je leven is, ongeacht hoe duidelijk het voor jou lijkt dat de ander fout was, vind de antwoorden in jezelf. Ontdek je eigen betrokkenheid en je zult vrede hebben. Je hebt dan het enige gedaan wat constructief is. Ik leg telkens weer de

nadruk op deze waarheid want er is geen belangrijker en deugdelijker waarheid die je juist nu in je leven kunt gebruiken.

Houdt dit in gedachte, probeer met dat doel voor ogen je Innerlijke Wil te gebruiken, mijn dierbaren, De volgende keer zal ik een onderwerp bespreken dat qua thema en benadering een beetje moeilijk is, en dat voor jullie allemaal belangrijk zal blijken te zijn.
Wees in Vrede, wees in God”

Deze lezing werd gegeven via Eva Pierrakos in 1960.
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.) onder de titel: ‘Questions and Answers’.
Vertaling van een aantal vragen - aanvankelijk alleen opgenomen in verschillende V-lezingen - door Anke van der Meer, Ernst Winkler en Wim Scholtens in 1994, 1995; aanvulling door Paul Avis in 2007.
© Stichting Gemeenschap het Pad. Uitgave 2009